

KARİYER PLANLAMA VE GELECEĞİN MESLEKLERİ

İÇERİK

- **Kariyer Planlaması**
- **Geleceğin Meslekleri**
- **21. Yüzyıl insanının Niteliği**

KARİYER NEDİR?

- **Kariyer yaşam boyu süren bir süreçtir.**
- **Meslek öncesini, mesleğin icrasını ve meslek sonrasını kapsar.**
- **Meslekte ilerleme, duraklama ve gerilemeleri de kapsayan bir süreçtir.**

HAYITIMIZDAKİ ÖNEMLİ DÖNEMLER

- **Bebeklik**
- **Okula ilk adım**
- **Ergenlik**
- **Lise seçmemiz**
- **Alan seçmemiz**
- **Üniversite programlarını seçmemiz**
- **İlk işimiz**
- **Evlilik**

- **Vb.**

Kariyer Planlaması neden önemlidir?

- Birey açısından (1 haftalık tatilimizi planlıyoruz.)
- Toplum açısından (ülkenin insan gücü planlaması)

Günlük Yaşam ve

- **İrili ufaklı pek çok karar verme durumu**

Bireylerin yařamlarında verdikleri en önemli iki karar?

- Eřini seęmesi
- İřini seęmesi

SAĞLIKLI KARIYER KARARLARI VEREBİLMEK İÇİN GEREKENLER:

Bireysel Açıdan

- **Kendini Tanıma**
- **Meslekleri ve işgücü piyasasını bilme**
- **Uygun bir eşleme yapma**

1. KENDİNİ TANIMA

- ✓ **Yetenek ve Beceriler**
- ✓ **İlgiler**
- ✓ **Kişilik Özellikler**
- ✓ **Meslek Değerleri**
- ✓ **Vb.**

Ölçülebilen Yeteneklerden Bazıları

SINAV İÇİN GEREKEN YETENEKLER

GENEL AKADEMİK YETENEK

- ❑ **Sayısal yetenek**
- ❑ **Sözel yetenek**
- ❑ **Dil yeteneği**
- ❑ **Özel Yetenekler**
 - ❑ **Spor**
 - ❑ **Güzel sanatlar**
- ❑ **Vb.**

MESLEĞİN İCRASI İÇİN GEREKEN YETENEKLER

- Mekanik Yetenek
- Uzay İlişkilerini Görebilme Yeteneği
- Şekil İlişkilerini Görebilme Yeteneği
- Büro İşleri Yeteneği
- Göz-El Koordinasyonu
- Parmak Becerisi
- El Becerisi
- Vb.

İLGİ

- Bir faaliyetin özünden elde edilen doyum.
- Belli faaliyetlere isteyerek yönelme, zevk alma,
- Bu faaliyetleri kısıtlayıcı koşullar altında bile başka faaliyetlere tercih etme...

BAZI İLGİ TÜRLERİ

- Temel Bilim İlgisi
- Sosyal Bilim İlgisi
- Ziraat ve Hayvancılık İlgisi
- Mekanik İlgisi
- İkna İlgisi
- Ticaret İlgisi
- İş Ayrıntıları İlgisi
- Edebiyat İlgisi
- Güzel Sanatlar İlgisi
- Müzik İlgisi
- Sosyal Yardım İlgisi

Meslek Değerleri

- Bir mesleğe girme sonucunda o mesleğin getirilerinden elde edilen doyumdur.
- Meslek değerleri, bir mesleği birey için değerli kılan özelliklerin sıralaması anlamına gelir.

MESLEK DEĞERLERİ

MESLEKTEN NE BEKLIYORUM?

- Yüksek ücret
- Sosyal güvence
- Toplumsal saygınlık
- Meslekte ilerleme olanakları
- Yetenekleri kullanma
- Bağımsızlık
- Güç ve otorite
- Rekabet
- İşbirliği
- Seyahat
- Rutin iş
- Esnek çalışma saatleri
- Başkalarına yardım

KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ ...

- **Cerrah**
- **Psikolog, psikolojik danışman vb. (empati)**
- **Yardımcı meslekleri (sosyal)**
- **Anaokulu öğretmenliği (çocuk sevgisi, sabır)**
- **Vb.**
- **İçedönük ve dışadönük kişilik yapısı**

Her insan biricik ve kendine özgüdür.

- **7.5 milyar insan**
- **90 milyar insan**
- **Her mesleğin farklı kişilik yapısı gerektirmesi**

Dođru veya Yanlış Kişilik Yapısı Yoktur

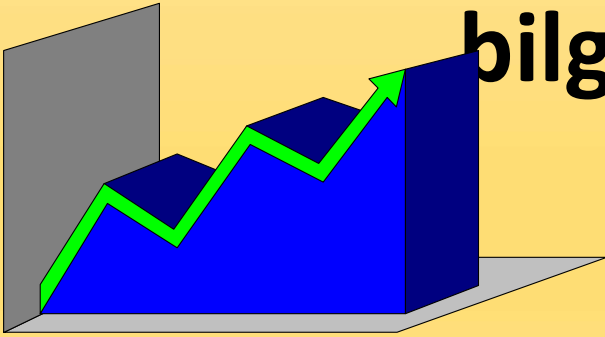
- **Farklı kişilik yapısına sahip bireyleri uygun meslek veya pozisyonlara yönlendirmek vardır.**

2) İş, meslek ve eğitim dünyasını tanıma

İŞ VE EĞİTİM DÜNYASINI TANIMA

Temel Bir İlke:
Sağlıklı kararlar
sağlıklı bilgilere dayanmak
zorundadır.

Corollary: Sağlıklı meslek
kararları, sağlıklı meslek
bilgilerine dayanmak zorundadır.

HANGİ MESLEK BİLGİLERİ?

- **YÜKSEKÖĞRETİM PROGRAMLARINI TANIMA**
- **İŞ VE MESLEK DÜNYASINI TANIMA**

DOĐRU MESLEK BİLGİLERİNE NASIL ULAŞABİLİRİZ?

- Meslekler Rehberi
- ÖSYM web sitesi
- Üniversitelerin web sitesi
- İŞKUR web sayfası
- Meslek Mensuplarıyla görüşme
- MEB Mesleki Bilgi Sistemi

3. Karar Verme

Diđer İki Faktörü Birleřtirerek
Sağlıklı Bir Karar Verme

Karar Verme Stilleri

Hedef Belirleme

- Uzun dönemli hedefleri belirleme
- Kısa dönemli hedefleri belirleme

İyi Bir Hedef Nasıl Olmalı?

- **Spesifik ve somut olmalı**
- **İnanılmalı**
- **Gerçekçi olmalı**
- **Ölçülebilir Olmalı**
- **İstenilir Olmalı**

İŞTE BU SÜREÇTE;

- Sadece bugünü değil, **yarını** da düşünmek
- İşgücü piyasasının **değişen yapısını** ve
- Gelecekte parlama olasılığı olan meslekleri de bilmek gerekir.

**İşgücü piyasasında gelişen
sektörler, meslekler**

ve

**bu süreçte gereken becerilerin neler
olduğunu bilmek**

neden önemlidir?

Çünkü;

- Dünya çok hızlı değişiyor.
- Küreselleşme
- Nüfus artıyor (Gıda)
- Göç hareketleri, göçmenler, köyden kente göç
- Teknoloji, internet
- Fizik, tıp, Kimya, biyolojide değişimler
- Uzay teknolojisi (ay, mars vb)
- Yeni mühendislik türlerinin ortaya çıkışı
- Disiplinler arası meslekler
- Sosyal bilimlerde önem kazanan alanlar
- İnsanın insani yönünün önemi (İKY)
- Hizmet sektörünün yükselen trendi
- İş değişiklikleri
- Vb.

NEDEN GELECEĞİN MESLEKLERİ?

- Madem dünya çok hızlı değişiyor, bu **hızlı değişime ayak uydurabilen** hatta **değişimin öncüsü** olan ülkeler veya insanlar gelişeceklerdir.

Tarihe göz attığımızda;

- **Askerlik**
- **Gemicilik**
- **Astronotluk**
- **Şairlik**
- **Elektriğin icadı**
- **Bilgisayar**

Bir an için düşünelim

NEDEN Petrol zengini ülkeler ve petrol kralları yerlerini iletişim alanındaki yatırımlarıyla dikkati çeken kişi ve şirketlere bıraktılar?

GELECEĞİN MESLEKLERİ

Fen bilimlerinde

- ✓ **Tıp**
- ✓ **Genetik**
- ✓ **Moleküler kimya**
- ✓ **Moleküler biyoloji**
- ✓ **Biyoloteknoloji,**
- ✓ **Gıda ve Gıda Mühendisliği,**

Mühendislik alanında

- **Bilgisayar Mühendisliği,**
- **Elektronik Mühendisliği,**
- **Tüm Devre Tasarım ve Üretim Uzmanlığı**
- **Endüstri Mühendisliği,**
- **Uzay ve Havacılık,**
- **Çevre Mühendisliği,**
- **Enerji Mühendisliği,**
- **Sistem Mühendisliği,**
- **Mimarlık, İç Mimarlık ve**
- **Çevre Tasarımı,**

Sosyal Bilimlerde

- **Hukuk, uluslar arası hukuk**
- **Uluslararası İlişkiler, diplomasi**
- **AB ile ilişkiler,**
- **Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi,**
- **Psikolojik danışmanlık, Psikoloji**
- **İnsan Kaynakları Yöneticiliği,**
- **Strateji Uzmanlığı,**
- **Danışmanlık**

Ekonomi alanında

- İşletme,
- Bankacılık ve Finans,
- Turizm,
- Tekstil ve Moda ağırlıklı Konfeksiyon Tasarımı,
- İmalat ve Yapı Sektörü,
- Fiyatlandırma Uzmanları
- Gayrimenkul Danışmanlığı
- Sermaye Piyasası Uzmanlığı
- Sağlık, Emniyet, Çevre Uzmanlığı
- Yöneticiler

İletişim Alanında

- **Enformatik,**
- **Bilişim,**
- **Halkla İlişkiler,**
- **Görsel Sanatlar ve Görsel İletişim Tasarımı,**
- **Reklamcılık,**
- **Elektronik Gazetecilik**

**Gelecekte Gerekli
Niteliklere gelince ...**

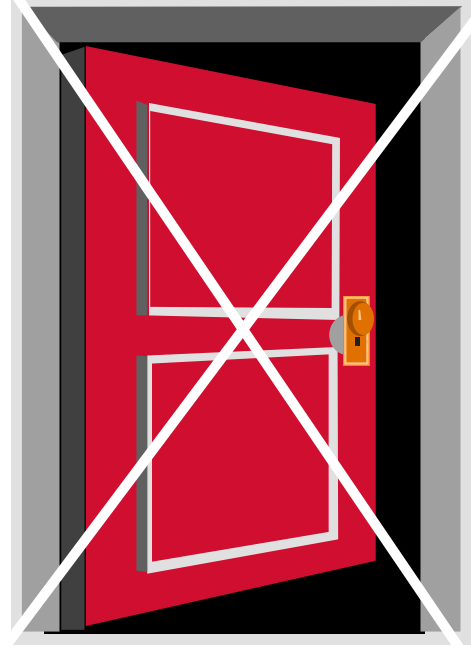
Sürekli eğitim

- **Sadece diplomaya bel bağlamamak**
- **Yaşam boyu öğrenme**

SÜREKLİ ÖĞRENME

YAŞAM BOYU ÖĞRENME

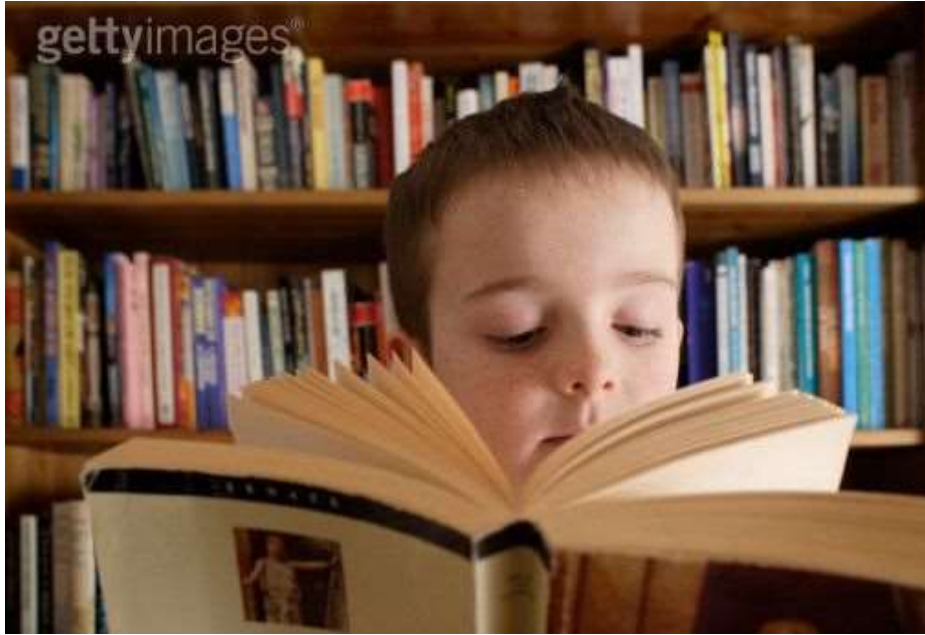
**Hayalleriniz Hedefleriniz
Olsun ...**

Hiçbir şey imkansız değildir

- **Hayal etmek**
- **İstemek**
- **Motive olmak**
- **Çalışmak**
- **Önyargılardan Arınık Olmak**

Yorumlama Yeteneği

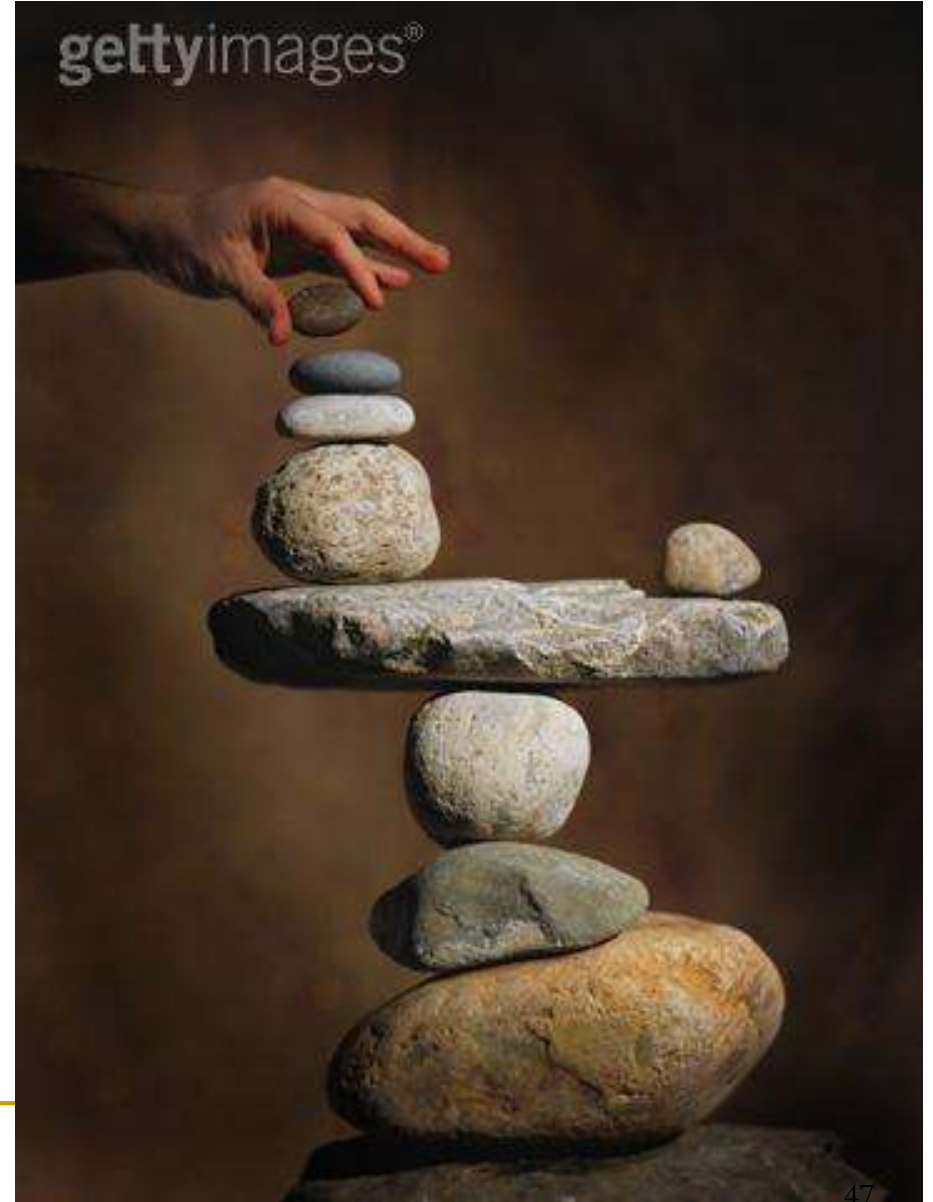
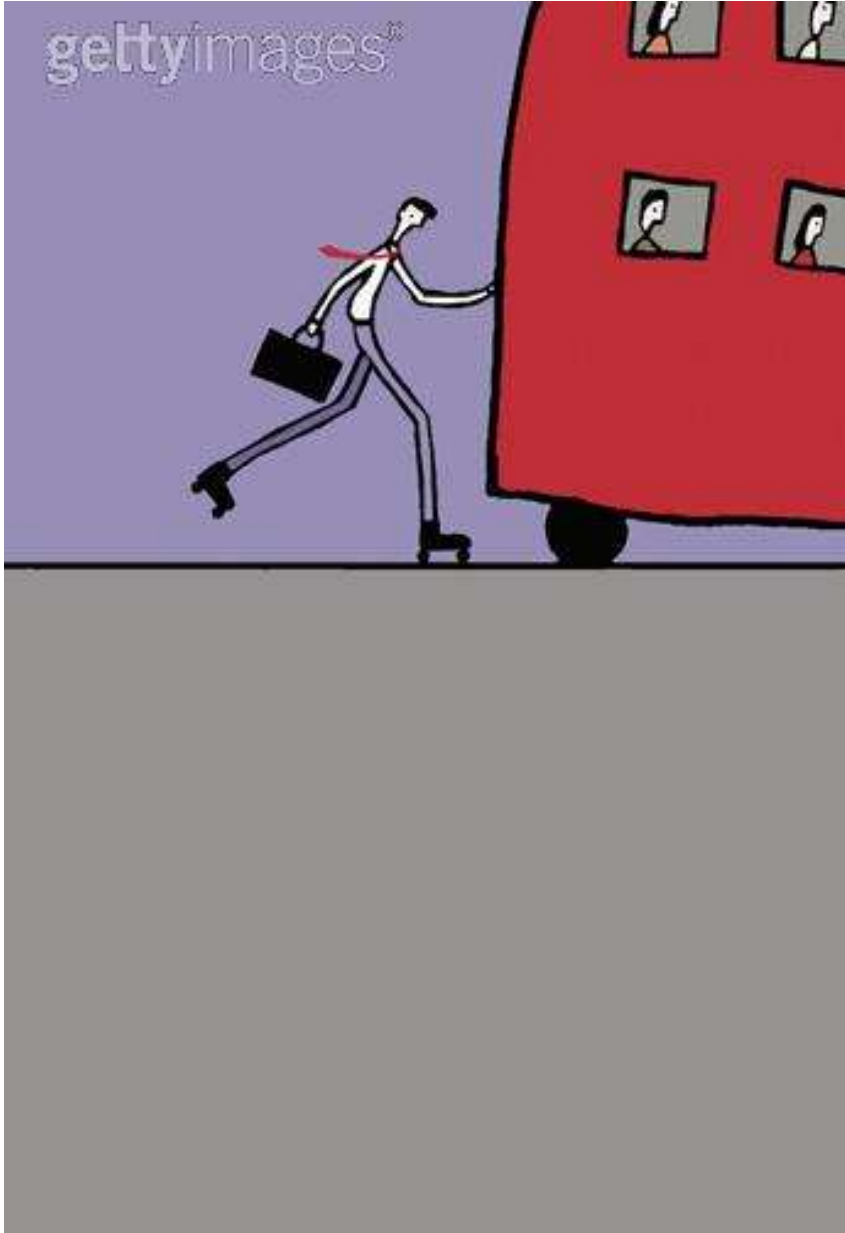
□ Ayaklı kütüphane

Google™

Yaratıcılık

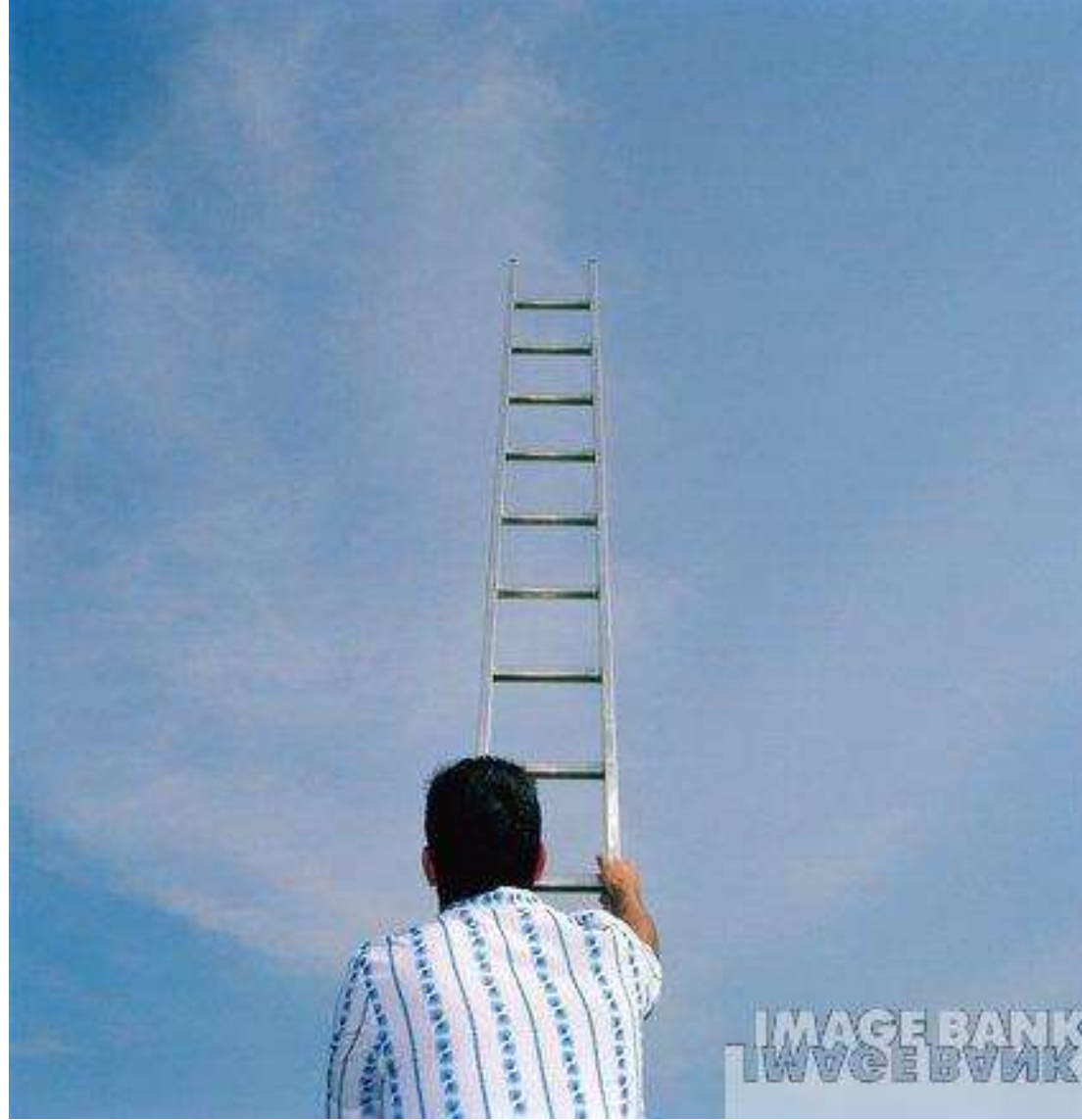
Helvayı herkesten farklı yapabilmek

Yeni yaşantılara açık olmak...

MOTİVASYONU YÜKSEK

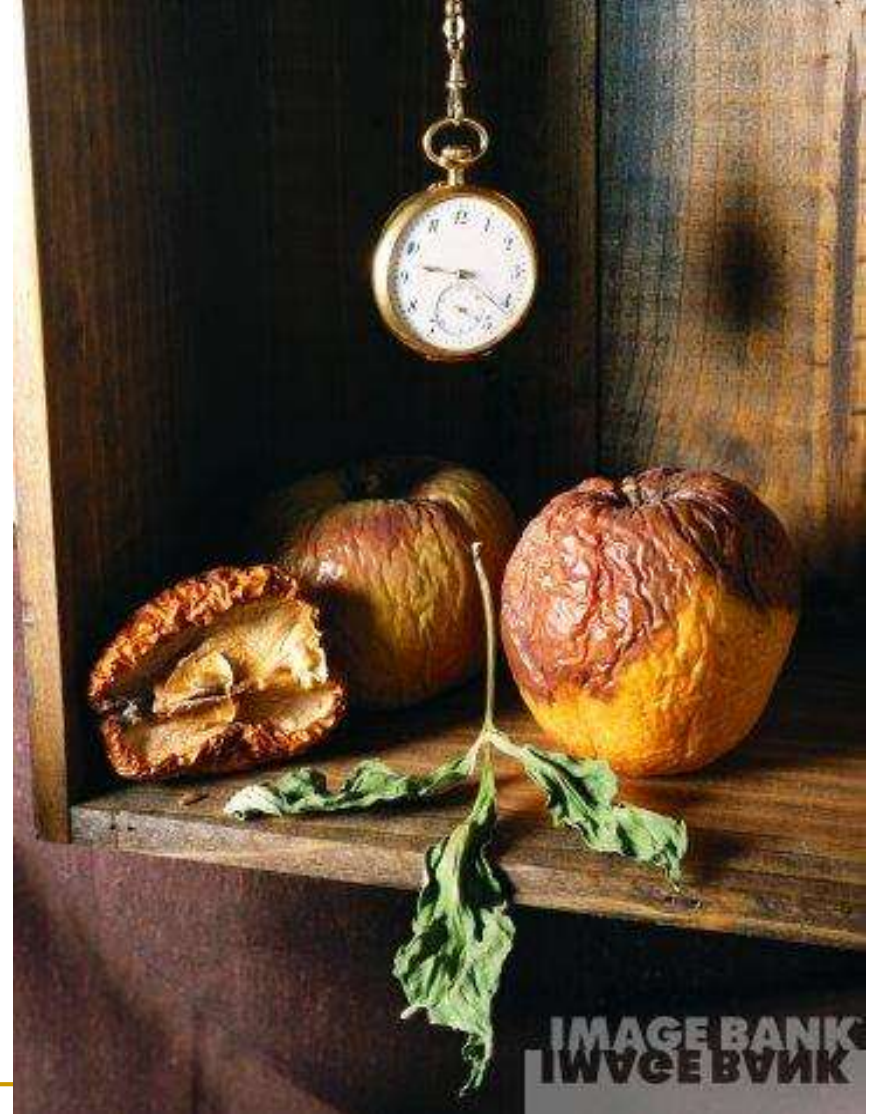
-
- **Kendine güvenen**
 - **Giriřimci**
 - **Enerjik**
 - **Vizyon sahibi olan**
 - **Yeniliklere açık**
 - **İnisiyatif alabilen**
 - **Esnek**

Risk alabilen

ERTELEMİYEN

- **Hedeflerinizin gerçekleşmesini engelleyecek en ölümcül şey, ertelemektir.**

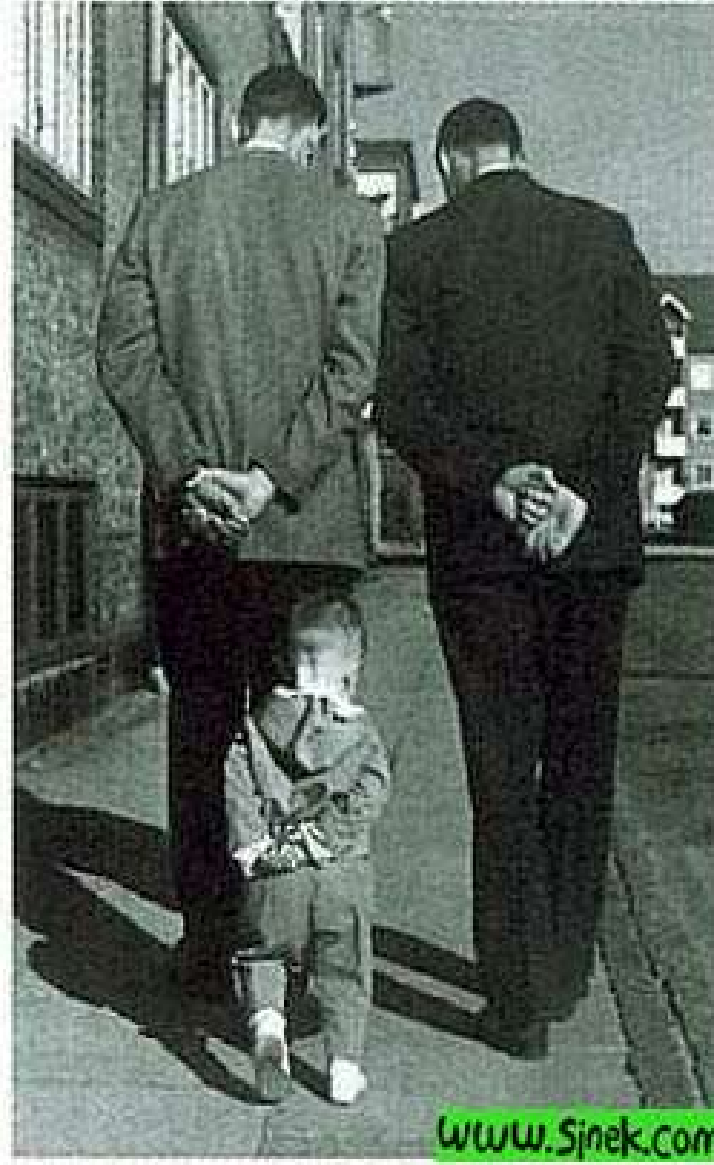
BAHANELERE SIĞINMAMAK

DUYGUSAL ZEKASI YÜKSEK

- **Duyguları anlayan**
- **Duygularını kontrol eden**
- **Sosyal**

KENDİNİZE BİR MODEL BULUN

Tekerleđi yeniden icat etmeniz gerekmez.

Bütün bunlar önemli ama...

- **70 yıl kaç saniyedir?**
- **Arabada geçen 4 saat ...**

Mutlu olmayı becerebilmek...

**HEDEFLERİNİZİ
GERÇEKLEŞTİRMENİZ
UMUDUYLA ...**